

ISSN 2224-5294

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АБАЯ

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ABAY KAZAKH NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ҚОҒАМДЫҚ ЖӘНЕ ГУМАНИТАРЛЫҚ
ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

СЕРИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ
И ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

5 (321)

ҚЫРКҮЙЕК – ҚАЗАН 2018 ж.
СЕНТЯБРЬ – ОКТЯБРЬ 2018 г.
SEPTEMBER – OCTOBER 2018

1962 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫҒА БАСТАҒАН
ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 1962 ГОДА
PUBLISHED SINCE JANUARY 1962

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫҒАДЫ
ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД
PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

Б а с р е д а к т о р

ҚР ҰҒА құрметті мүшесі
Балықбаев Т.О.

Р е д а к ц и я а л қ а с ы :

экон. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Баймұратов У.Б.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Байпақов К.М.**; филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Есім Г.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қирабаев С.С.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қошанов А.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нәрібаев К.Н.** (бас редактордың орынбасары); филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нысанбаев А.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сәбікенов С.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сүлейменов М.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сатыбалдин С.С.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Әбжанов Х.М.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбусейтова М.Х.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Байтанаев Б.А.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Жақып Б.А.**; фил. ғ. докторы, проф., академик НАН РК **Қалижанов У.К.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қамзабекұлы Д.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қожамжарова Д.П.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қойгелдиев М.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Құрманбайұлы Ш.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Таймағанбетов Ж.К.**; социол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Шәукенова З.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Дербісәлі А.**; саяси. ғ. докторы, проф., **Бижанов А.К.**, тарих ғ. докторы, проф., **Кабульдинов З.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қажыбек Е.З.**

Р е д а к ц и я к е ң е с і :

Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Белостечник Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА академигі **Велиханлы Н.** (Азербайджан); Тәжікстан ҰҒА академигі **Назаров Т.Н.** (Тәжікстан); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Рошка А.** (Молдова); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Руснак Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Муратов Ш.** (Әзірбайжан); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Сафарова З.** (Әзірбайжан); э. ғ. д., проф. **Василенко В.Н.** (Украина); заң ғ. докт., проф. **Устименко В.А.** (Украина)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабарлары. Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар сериясы». ISSN 2224-5294

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.)

Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 30.04.2010 ж. берілген № **10894-Ж** мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18, <http://nauka-nanrk.kz>, social-human.kz

---

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

Главный редактор

Почетный член НАН РК

Т.О. Балыкбаев

Редакционная коллегия:

докт. экон. н., проф., академик НАН РК **У.Б. Баймуратов**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **К.М. Байпаков**; докт. филос. н., проф., академик НАН РК **Г.Е. Есим**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **С.С. Кирабаев**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **А.К. Кошанов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **К.Н. Нармбаев** (заместитель главного редактора); докт. филос. н., проф., академик НАН РК **А.Н. Нысанбаев**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **С.Н. Сабиткенов**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **М.К. Сулейменов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **С.С. Сатубалдин**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Х.М. Абжанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.Х. Абусейтова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Б.А. Байтанаев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Жакып**; докт. фиол. н., проф., академик НАН РК **У.К. Калижанов**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **Д. Камзабекулы**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Д.П. Кожамжарова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **М.К. Койгельдиев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ш. Курманбайулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ж.К. Таймаганбетов**; докт. социол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **З.К. Шаукенова**; д. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **А. Дербисали**; доктор политических наук, проф., **Бижанов А.К.**; доктор ист. наук, проф., **Кабульдинов З.Е.**; доктор фил. н., проф., член-корр. НАН РК **Қажыбек Е.З.**

Редакционный совет

академик НАН Республики Молдова **Г. Белостечник** (Молдова); академик НАН Азербайджанской Республики **Н. Велиханлы** (Азербайджан); академик НАН Республики Таджикистан **Т.Н. Назаров** (Таджикистан); академик НАН Республики Молдова **А. Рошка** (Молдова); академик НАН Республики Молдова **Г. Руснак** (Молдова); чл.-корр. НАН Азербайджанской Республики **Ш. Мурадов** (Азербайджан), член-корр. НАН Азербайджанской Республики **З.Сафарова** (Азербайджан); д. э. н., проф. **В.Н. Василенко** (Украина); д.ю.н., проф. **В.А. Устименко** (Украина)

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия общественных и гуманитарных наук. ISSN 2224-5294

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов

Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10894-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18,
www.nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Chief Editor

Honorary member of NAS RK
Balykbayev T.O

Editorial board:

Doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Baimuratov U.B.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baipakov K.M.**; doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Esim G.E.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kirabayev S.S.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Koshanov A.K.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Naribayev K.N.** (deputy editor-in-chief); doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Nyssanbayev A.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Sabikenov S.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Suleymenov M.K.**; doctor of economy, prof, academician of NAS RK **Satybaldin S.S.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Abzhanov H.M.**; doctor of history, prof, corresponding member of NAS RK **Abuseitova M.H.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baitanaev B.A.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Zhakyp B.A.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kalizhanov U.K.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Hamzabekuly D.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Kozhamzharova D.P.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Koigeldiev M.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kurmanbaiuly Sh.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Taimaganbetov J.K.**; doctor of sociology, prof, corresponding member of NAS RK **Shaukenova Z.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Derbisali A.**; doctor of political science, prof **Bizhanov A.K.**; doctor of History, prof **Kabuldinov Z.E.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kazhybek E.Z.**

Editorial staff:

Academician NAS Republic of Moldova **Belostechnik.G** (Moldova); Academician NAS Republic of Azerbaijan **Velikhanli N.** (Azerbaijan); Academician NAS Republic of Tajikistan **Nazarov T.N.** (Tajikistan); Academician NAS Republic of Moldova **Roshka A.** (Moldova) Academician NAS Republic of Moldova **Rusnak G.** (Moldova); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Muradov Sh.** (Azerbaijan); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Safarova Z.** (Azerbaijan); Associate professor of Economics **Vasilenko V.N.** (Ukraine), Associate professor of Law **Ustimenko V.A.** (Ukraine)

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities. ISSN 2224-5294

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of information and archives of the Ministry of culture and information of the Republic of Kazakhstan N **10894-Ж**, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz) / social-human.kz

---

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2018

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

ISSN 2224-5294

<https://doi.org/10.32014/2018.2224-5294.11>

Volume 5, Number 321 (2018), 64 – 67

UDK 336(075.8)

R.K. Ichshanova

JSC "Financial Academy", Astana, Republic of Kazakhstan.

Ischanova.R@nationalbank.kz

**MANAGEMENT OF STATE EXPENDITURES –
AS THE ENSURING OF THE FINANCIAL
STABILITY OF THE STATE**

Abstract. In the author's opinion, the state budget of Kazakhstan as a tool for managing the economy plays the role of an instrument objectively determined by the cumulative regulation of economic relations, which determines the form of using budgetary relations through the main financial document. And as the distributive nature of the state budget, which allows using the economic lever to influence public production. Stimulating direction is associated with supporting promising industries and activities and should ensure quick payback and high investment efficiency.

Formation of the mechanism of effective budgetary regulation in Kazakhstan is the most important factor of financial stability of the country's budget system. In the author's opinion, the idea of creating budget development programs arose because of the need to have an instrument of state regulation that ensures the achievement of economic and social goals.

Keywords: state budget, economy, finance, sustainable development, system, provision.

INTRODUCTION

A budget is a system of imperative monetary relations, during which a budget is formed and used. The budgetary fund is a centralized monetary fund intended for financing a wide range of social needs (sectors of the economy, social needs, management, defense, etc.).

Based on the variety of concepts "budget", its interpretation can be reduced to the following components:

- as a relatively independent economic category;
- as a centralized fund of state funds;
- as an instrument of influence on the economy (through the budget mechanism);
- as the main financial plan of the state;
- as a legal law, the provisions of which are mandatory for the fulfillment by all participants of relations and members of society.

The Budget Code introduces the concept of the state budget as a "consolidated budget uniting the republican budget and local budgets without taking into account the inter-extraditable transactions between them, used as analytical information and not subject to approval. With the help of the budget, the state carries out a combination of centralized and local interests of the region through the distribution of taxes, budgetary subsidies, transfers and as an economic document, the budget reflects the political and social dynamics of society.

MAIN PART

The state budget as an instrument of regulation is used in improving the sectoral and territorial proportions of the economy, in regulating the pace of development of the nonproductive sphere, in redistributing financial resources in the general interest. It allows to stimulate the best use of material, labor and financial resources, carry out systematic monitoring of compliance with the economic regime in all parts of the economy and solve other socio-economic problems.

Characterizing the state budget as an instrument for managing the economy, it is necessary to emphasize that the role of this tool is objectively determined, firstly, by universal regulation of economic relations that determines the form of using budgetary relations through the main financial document, and, secondly, the distributive nature of the state. The state budget, which makes it possible to use it as an important economic lever to influence public production. The significance and the role of the budget are due to its peculiarity as an economic lever, since it is a value lever in the sphere of distribution of the social product, with a lever having an extremely wide scope.

The state budget plays a leading and organizing role in the redistribution of the value of the social product between the divisions of the economy, territories, sectors, etc. Through budgetary relationships, the financial state of the economy is regulated, financial resources are redistributed throughout the country, and the reproductive structure of the social product is changed. With the help of the budget, the final proportions are formed between the consumption and accumulation funds in the national income of the country.

As international flows of goods, services and capitals increase, in practice, when borders between national financial spheres are blurred, international relationships are crucial for the national economy. Today, the elements of the monetary and financial system are able to affect many economic parameters that to some extent predetermine the world economic positions of the national economy.

As a result of the global financial crisis, liberalization of foreign economic relations resulted in massive export of currency proceeds, dollarization of the economy, capital flight, uncoordinated policy in the currency and financial markets, and the growth of external debt. In addition, the decline in commodity prices led to a depreciation of the Kazakhstan currency, which led to a significant outflow of capital from the country and increased risks in the financial sector.

Taking into account the increasing negative factors in the world economy, the Government and the National Bank of the Republic of Kazakhstan developed and implemented a package of structural reforms to ensure sustainable long-term growth of the economy and employment. Serious work was done to improve the legislation and regulate the activities of banks and financial institutions that are the main participants in monetary and financial relations. In order to maintain macroeconomic stability, the National Bank of the Republic of Kazakhstan started implementing a new monetary and credit policy based on the inflation targeting regime on August 20, 2015, the essence of which is the abolition of the currency corridor and the transition to a freely floating exchange rate.

The current stage of economic development calls for further reforms in the real and financial sectors that are adequate to the new conditions, and this concerns the monetary and financial system, which is currently the most important sector of the economy of Kazakhstan. In these conditions, the issues of reassessment of former theoretical views in comparability with modern concepts and their practical implementation in the activities of both national and international institutions participating in the process of formation and development of the world and national currency market are of primary importance. The experience of countries with developed market economies allows us to provide a holistic view of the possibilities of developing a strategy for the development of the national monetary and financial system, avoiding mistakes in the use of forms and methods of currency policy, such as inflation targeting, and determining the role of the state in all these processes. Given that Kazakhstan has not yet formed a sufficiently stable currency and financial market, which would have rational distribution of foreign exchange and financial resources among the most important sectors of the economy, the "flight" of capital would have decreased, the process of dollarization of the economy has decreased, the systematic study of these processes is particularly relevant.

The budget is one of the main instruments for implementing the redistributive function of state regulation. The distribution of income, which provides a competitive mechanism, leads to social stratification and poverty due to circumstances beyond the control of a person who is beyond his control. The society takes care of indigent citizens through tax redistribution of income, adoption of social protection programs. For example, payments for social insurance, medical care, unemployment benefits, etc. The state finances programs that ensure the possibility of obtaining education regardless of family income, subsidies to maintain prices for a number of agricultural products, etc.

Budget programs for development have become relatively new tools for allocating state financial resources to economic entities, but they, like the state budget as a whole, do not give an opportunity to

estimate the share of the public sector as the recipient of state investment resources, although the creation of a mechanism for such an assessment does not cause fundamental difficulties. The idea of creating budget development programs as part of an investment budget with a special status arose because of the need to have such an instrument of state regulation that, first, ensures achievement of not only purely economic but also social goals, and, secondly, is based primarily on market principles. In this connection, two groups of priorities can be identified, according to which development budget funds should be allocated to support the public sector of the economy: anti-crisis and stimulating.

CONCLUSION

The allocation of resources to support the anti-crisis direction does not pursue the goal of obtaining a direct economic effect. They need to be addressed, firstly, to finance projects to support those industries that are necessary for the proportional development of the economy as a whole, but do not meet the criteria of market efficiency; secondly, to finance projects for the restructuring of facilities, the functioning of which hinders the development of any particular segment of the economy. Stimulating direction is primarily associated with supporting promising industries and activities and should ensure a quick payback and high efficiency of investment. This effectiveness should be considered not only in a narrow commercial sense, but also from the position of the state as the managing subject, taking into account the possible social consequences of the project. Great importance in this direction is also attached to the preservation and reproduction of intellectual potential.

The formation of a mechanism for effective budgetary regulation in Kazakhstan is a complex process related to overcoming legal, socio-economic, organizational, psychological and other difficulties. The most important quality of the country's budget system in terms of both legal regulations and economic content is its integrity. None of the levels of this system can be considered more important than the other: each has its own role, and any of them can not be replaced in a single mechanism of financial support for the life of the state.

REFERENCES

- [1] Message of the President of the Republic of Kazakhstan - Leader of the Nation N.Nazarbayev to the people of Kazakhstan Strategy "Kazakhstan - 2050": a new political course of the state. The Kazakh truth. December 15, 2012. No. 437-438. Astana,
- [2] The concept of development of local self-government in the Republic of Kazakhstan. Казахстанская правда November 29, 2012. No. 401-402. Astana.
- [3] Budget Code of the Republic of Kazakhstan. Almaty. 2018.
- [4] Mazbaev O.B., Zhansagimova A.E., Eszhanova J. Bulakbay J.M. Finance, management, tourism and innovation and their impact on the environment. Bothalia Journal, PRETORIA, SOUTH AFRICA Vol. 9; Sep 2014, p. 48-58 (ISSN: 0006-8241) (in English)
- [5] Tax Code of the Republic of Kazakhstan. Almaty. 2007.
- [6] www.minfin.kz
- [7] Sabirova R.K. State budget of the Republic of Kazakhstan: analysis of receipts and expenditures. Kh. Dosmkhamedov atindahy Atyrau MU Khabarshysy. No. 4 (47), 2017. P.64-69. ISBN 978-9965-31-800-9
- [8] State program of industrial-innovative development of the Republic of Kazakhstan for 2015-2019. <http://www.baiterek.gov.kz/en/programs/gpiir-2/>
- [9] V. Bishimbaev. Innovative vector of Kazakhstan // Kazakhstan's truth. 2015. 13 June. <http://www.kazpravda.kz/rubric/mir/proriv-k-innovatsionnomu-budushchemu/>
- [10] Maydyrova A.B. Training of personnel for enterprises of the state program of industrial-innovative development - a link in a new model of economic growth // "Higher School of Kazakhstan", 2017. 36s.

УДК 336(075.8)

Р.К. Ищанова

АО «Финансовая Академия». г. Астана, Республика Казахстан

УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ РАСХОДАМИ - КАК ОБЕСПЕЧЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ГОСУДАРСТВА

Аннотация. По мнению автора, государственный бюджет Казахстана как инструмент управления экономикой, играет роль инструмента объективно predetermined совокупным регулированием

экономических связей, обуславливающим форму использования бюджетных отношений через основной финансовый документ. А так же распределительной природой государственного бюджета, позволяющей использовать экономический рычаг для воздействия на общественное производство. Стимулирующее направление связано с поддержкой перспективных производств и видов деятельности и должно обеспечивать быструю окупаемость и высокую эффективность капиталовложений.

Формирование механизма эффективного бюджетного регулирования в Казахстане является важнейшим фактором финансовой устойчивости бюджетной системы страны. По мнению автора, идея создания бюджетных программ развития возникла из-за необходимости иметь инструмент государственного регулирования обеспечивающий достижение экономических и социальных целей.

Ключевые слова: государственный бюджет, экономика, финансы, устойчивое развитие, система, обеспечение

УДК 336(075.8)

Р.К. Ищанова

«Қаржы академиясы» АҚ, Астана, Қазақстан Республикасы

МЕМЛЕКЕТТІК ШЫҒЫНДАРДЫ БАСҚАРУ – МЕМЛЕКЕТТІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Аннотация. Автордың пікірінше, Қазақстанның мемлекеттік бюджеті экономиканы басқару құралы ретінде экономикалық қатынастарды кумулятивтік реттеу арқылы объективті анықталған құрал болып табылады, ол негізгі қаржылық құжат арқылы бюджеттік қатынастарды пайдаланудың формасын айқындайды. Және мемлекеттік бюджеттің дистрибутивтік сипаты ретінде экономикалық тұтқаны қоғамдық өндіріске әсер етуге мүмкіндік береді. Стратегияны ынталандыру перспективалық салалар мен іс-қимылдарды қолдаумен байланысты және жылдам қайтарымдылық пен жоғары инвестициялық тиімділікті қамтамасыз етуі тиіс.

Қазақстанда тиімді бюджеттік реттеу тетігін қалыптастыру ел бюджетінің қаржылық тұрақтылығының маңызды факторы болып табылады. Автордың пікірі бойынша, бюджетті дамыту бағдарламаларын құру идеясы экономикалық және әлеуметтік мақсаттарға жетуді қамтамасыз ететін мемлекеттік реттеу құралы болу қажеттілігіне байланысты пайда болды.

Түйін сөздер: мемлекеттік бюджет, экономика, қаржы, тұрақты даму, жүйе, қамтамасыз ету

Information about author:

Ichshanova R.K. - JSC "Financial Academy", Astana, Republic of Kazakhstan, Ischanova.R@nationalbank.kz, <https://orcid.org/0000-0001-0576-3813>

МАЗМУНЫ

<i>Алтыбаева С.М., Сағындыков Е.С.</i> Көркем мәтін құрылымындағы мифопоэтикалық модельдеу және мәдени код.....	5
<i>Сембиева Л.М., Мажитов Д.М., Карпицкая М.Е., Хамитова Д.М.</i> Экономиканы жаңғырту жағдайындағы ЕАЭО елдерінің монетарлық жүйесінің өзгеруі	12
<i>Құлсариева А.Т., Султанова М.Э., Шайгозова Ж.Н.</i> Фольклор және сәйкестілік: Қазақстанның қазіргі заманғы мәдениетіндегі тарих, жады және аңыз шығармашылығы	19
<i>Кенжебаев Д.А.</i> Олигон Сарышаған – қысқаша тарихи талдау.....	26
<i>Абдулина Г.А., Базарбаева А.Г.</i> Ұйымдардағы адам ресурстарын басқарудың заманауи тұжырымдамалары.....	33
<i>Ағыбаев А.Н., Адибаева А.Қ.</i> Геноцид туралы БҰҰ Конвенциясының қатысушы мемлекеттердің қылмыстық заңнамаларындағы имплементациялық тетіктері: жалпы салыстырмалы талдау.....	39
<i>Ахметжанов Б., Тәжібекова К.Б., Шаметова А.А.</i> Қазақстан көлік өнеркәсіптің дамуын талдау.....	44
<i>Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ө.</i> Тәуелсіздік жағдайындағы қазақстан республикасының конституциялық-құқықтық дамуының мәселелері.....	48
<i>Нурпеисова А.А., Рей И.Ю., Бижанов Д.Т., Тлеужанова Д.А.</i> Инновациялық өндірісді жасаудың процесін бақылауының негізгі элементтері.....	53
<i>Гиздатов Г.Г.</i> Қазақстандық дискурсының құрылымы психолингвистикалық зерттеу.....	57
<i>Ищанова Р.К.</i> Мемлекеттік шығындарды басқару - мемлекеттің қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету.....	64
<i>Мадышева А.М., Бикенова А.С., Елеусіз Л.Т.</i> Білім саласындағы туристік қызметтер.....	68
<i>Ескалшева А. Ж., Баймуханова М.Т., Ахмурзина Д.О.</i> Әлеуметтік сала адам капиталының сапасын қолдаудың перспективалары.....	73
<i>Мархаева Б.А., Козбахова Д.Л.</i> Жауапкершілік орталық және трансферттік баға белгілеу.....	79
<i>Сабирова Р.К., Утепкалиева К.М., Кабаков С.Б.</i> Қазақстандағы ауыл шаруашылығы экономикасының экологиялық аспектілері.....	85
<i>Тлесова Э., Хойч А., Кураш Н.</i> Қазақстан республикасының ғылыми инновациялық потенциясы және оның перспективалары.....	89
<i>Хамитхан Н.</i> Қазақстандағы банктік қызметтердің сапасын жақсарту жағдайында банкаралық басекелестік.....	95
<i>Шалдарбеков Қ.Б., Муханова Г.С., Нурмухамбетова З.С.</i> Аймақтарды дамыту бағдарламаларын жүзеге асырудағы жобалық басқаруды қолданудың шетелдік тәжірибесі.....	101
<i>Каратаева А.М., Бердиярова Ж.С.</i> Мемлекеттік қызметшінің әдептік мәдениеті және құқықтық мәдениеті сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негізі ретінде.....	106
<i>Алдабергенова А.А.</i> Абсурд әдебиетін аударудың лингвомәдени аспектілері	113
<i>Стукач В. Ф., Байдалинова А. С., Сандыбаева Б. А.</i> Қазақстанның қаржылық қауіпсіздігі.....	119
<i>Баймаханова Д.М., Оспанова Д.А.</i> Конституциялық-құқықтық сана - конституционализмнің маңызды компоненті ретінде және оның адам құқықтары мәселелерін шешудегі рөлі.....	126
<i>Имангожина З.А.</i> Сланцевая революция: глобальный тренд на мировом энергетическом рынке.....	137
<i>Ракаева А.Н., Жуматаева Б.А., Успабаева М.К., Доскалиева Б.Б.</i> Экологиялық есеп қазақстандағы кәсіпорын экономикасының даму кезеңі ретінде.....	142
<i>Нуржанова Г.И.</i> Экономиканың аграрлық секторындағы еңбек әлеуетіне демографиялық фактордың әсері.....	147
<i>Оспанова Д.А., Баймаханова Д.М.</i> Қазақстан Республикасының кибер кеңістігін дамыту жағдайында мемлекеттік қызметтерді цифрландыруда әкімшілік-құқықтық қамтамасыз ету	152
<i>Рыспекова М.О., Тлесова Э.Б., Хаитбаева Ф.К.</i> Қазақстандағы тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық қызметін арттыру және жаңғырту факторлары.....	160
<i>Султанова Г. Т.</i> Аграрлық сектордың экспорттық әлеуетін дамытуға бағытталған үрдістер мен басымдықтар.....	166

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Алтыбаева С.М., Сагындыков Е.С.</i> Культурный код и мифопоэтическое моделирование в структуре художественного текста.....	5
<i>Сембиева Л.М., Мажитов Д.М., Картицкая М.Е., Хамитова Д.М.</i> Трансформация монетарной системы стран ЕАЭС в условиях модернизации экономики.....	12
<i>Кулсариева А.Т., Султанова М.Э., Шайгозова Ж.Н.</i> Фольклор и идентичность: история, память и мифотворчество в современной визуальной культуре Казахстана.....	19
<i>Кенжебаев Д.А.</i> Полигон Сарышаган – краткий исторический анализ.....	26
<i>Абдулина Г.А., Базарбаева А.Г.</i> Современные концепции управления человеческими ресурсами в организациях.....	33
<i>Агыбаев А.Н., Адибаева А.К.</i> Имплементационные механизмы Конвенции ООН о геноциде в уголовных законодательствах государств-участников: общий сравнительный анализ.....	39
<i>Ахметжанов Б., Талжибекова К.Б., Шаметова А.А.</i> Анализ развития угольной промышленности Казахстана.....	44
<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У.</i> Проблемы конституционно-правового развития республики Казахстан в условиях суверенитета	48
<i>Нурпеисова А.А., Рей И.Ю., Бижанов Д.Т., Тлеужанова Д.А.</i> Основные элементы управления процессом создания инновационной продукции.....	53
<i>Гиздатов Г.Г.</i> Психолингвистическое исследование концептов казахстанского дискурса	57
<i>Ищанова Р.К.</i> Управление государственными расходами - как обеспечение финансовой устойчивости государства.....	64
<i>Мадышева А.М., Бикенова А.С., Елеусиз Л.Т.</i> Туристские услуги в сфере образования.....	68
<i>Ескалиева А. Ж., Баймуханова М.Т., Ахмурзина Д.О.</i> Перспективы усиления качества человеческого капитала социальной сферы.....	73
<i>Мархаева Б.А., Козбахова Д.Л.</i> Центр ответственности и трансфертное ценообразование.....	79
<i>Сабирова Р.К., Утелкалиева К.М., Кабаков С.Б.</i> Экологические аспекты экономики сельского хозяйства в Казахстане.....	85
<i>Тлесова Э., Хойч А., Кураш Н.</i> Научно-инновационный потенциал республики Казахстан и его перспективы.....	89
<i>Хамитхан Н.</i> Межбанковская конкуренция в условиях повышения качества банковских услуг в Казахстане.....	95
<i>Шалдарбеков К.Б., Муханова Г.С., Нурмухамбетова З.С.</i> Зарубежный опыт применения проектного управления при реализации программ развития регионов.....	101
<i>Каратаева А.М., Бердиярова Ж.С.</i> Этическая культура и правовая культура государственных служащих как основа антикоррупционной культуры.....	106
<i>Алдабергенова А.А.</i> Лингвокультурологические аспекты перевода литературы абсурда.....	113
<i>Стукач В. Ф., Байдалинова А. С., Сандыбаева Б. А.</i> Казахстанская финансовая безопасность.....	119
<i>Баймаханова Д.М., Оспанова Д.А.</i> Конституционно-правовое сознание как важный компонент конституционализма и его роль в решении проблем прав человека.....	126
<i>Имангожина З.А.</i> Сланцевая революция: глобальный тренд на мировом энергетическом рынке.....	137
<i>Ракаева А.Н., Жуматаева Б.А., Успанбаева М.К., Доскалиева Б.Б.</i> Экологический учет как ступень развития экономики предприятия в Казахстане.....	142
<i>Нуржанова Г.И.</i> Влияние демографического фактора на трудовой потенциал аграрного сектора экономики.....	147
<i>Оспанова Д.А., Баймаханова Д.М.</i> Административно-правовое обеспечение цифровизации государственных услуг в условиях развития кибер пространства республики Казахстан.....	152
<i>Рыспекова М.О., Тлесова Э.Б., Хаитбаева Ф.К.</i> Факторы инновационной модернизации и совершенствования деятельности жилищно-коммунального хозяйства в Казахстане.....	160
<i>Султанова Г. Т.</i> Тенденции и приоритеты развития экспортного потенциала аграрного сектора.....	166

CONTENTS

<i>Altybayeva S.M., Sagyndykov E.S.</i> Cultural code and myth poetic modeling in the structure of the artistic text.....	5
<i>Sembiyeva L.M., Mazhitov D.M., Karpitskaya M.E., Khamitova D.M.</i> Transformation of the monetary system of the eurasian economic UNION countries in the conditions of modernization of the economy.....	12
<i>Kulsariev A.T., Sultanova M.E., Shaigozova Zh.N.</i> Folklore and identity: history, memory and myth-making in the modern visual culture of Kazakhstan.....	19
<i>Kenzhebeyev D.A.</i> The Saryshagan Ground – the short historical analysis.....	26
<i>Abdullina G.A., Bazarbaeyeva A.G.</i> Modern concepts of human resources management in organizations.....	33
<i>Agybayev A.N., Adibayeva A.K.</i> Implementing mechanisms of the UN Convention on genocide in the criminal legislation of the participating States: general comparative analysis.....	39
<i>Akhmetzhanov B., Tazhibekova K.B., Shametova A.A.</i> Analysis of development of the coal industry of Kazakhstan.....	44
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U.</i> Problems of constitutional and legal development of the republic of kazakhstan in the conditions of sovereignty.....	48
<i>Nurpeisova A.A., Rey I.Yu., Bizhanov D.T., Tleuzhanova D.A.</i> Main elements of managing the process of creating innovation production.....	53
<i>Gizdatov G.G.</i> Psycholinguistic study of the concepts of Kazakhstani discourse.....	57
<i>Ichshanova R.K.</i> Management of state expenditures - as the ensuring of the financial stability of the state.....	64
<i>Madisheva A.M., Bikenova A.S., Eleusis L.T.</i> Tourist services in the sphere of education.....	68
<i>Eskalieva A. Zh., Baymukhanova M.T., Ahmurzina D.O.</i> Perspectives of strengthening the quality of the human capital of the social sphere.....	73
<i>Markhayeva B.A., Kozbakhova D.L.</i> A responsibility center and transfer pricing.....	79
<i>Sabirova R.K., Utepkalieva K.M., Kabakov S.B.</i> Ecological aspects of economics of agriculture in Kazakhstan.....	85
<i>Tlessova E., Khoich A., Kurash N.</i> Scientific innovation potential of the republic of Kazkahstan and its perspectives.....	89
<i>Hamitkhan N.</i> Interbank competition in conditions of improving the quality of banking services in Kazakhstan.....	95
<i>Shaldarbekov K., Mukhanova G., Nurmukhambetova Z.</i> International practices in project management in implementing regional development programs.....	101
<i>Karatayeva A., Berdiarova Zh.</i> The ethical culture and legal culture civil servants as to basis of anticorruption culture.....	106
<i>Aldabergenova A.A.</i> Linguocultural aspects of translation of absurd literature.....	113
<i>Stukach V. F., Baydalinova A. S., Sandybayeva B.A.</i> Kazakhstani financial safety.....	119
<i>Baimakhanova D.M., Ospanova D.A.</i> Constitutional and legal consciousness as an important component of constitutionalism and its role in the solution of human rights problems.....	126
<i>Imangozhina Z.A.</i> Shale gas revolution: global trend in the world energy market.....	137
<i>Rakaeva A.N., Zhumataeva B.A., Uspanbayeva M.K., B.B.Doskalieva.</i> Level of ecological report development in the economic of Kazakhstan's companies.....	142
<i>Nurzhanova G.I.</i> Impact of demographic factors on labor potential of economy's agricultural sector.....	147
<i>Ospanova D.A., Baimakhanova D.M.</i> Administrative and legal support of digitalization of public services in the context of the development of cyber space in the republic of Kazakhstan.....	152
<i>Ryspekov M.O., Tlessova E.B., Khaitbayeva F.</i> Factors of innovative modernization and improvement of activity of housing and communal services in Kazakhstan.....	160
<i>Sultanova G. T.</i> Trends and priorities for the development of export potential of the agrarian sector.....	166

**PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE
IN THE JOURNALS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

social-human.kz

Редакторы *М.С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Д.С. Аленов*
Верстка на компьютере *А.М. Кульгинбаевой*

Подписано в печать 10.10.2018
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
11,6 п.л. Тираж 500. Заказ 5.